Dosarul nr. 2-21015311-12-2-02022021 (2-2145/21)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

31 iulie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul centru)*
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Brăgaru Alina
grefier Beschieru Maria-Marcelina
cu participarea reprezentantului reclamantului, Noroc Diana și reprezentantul pîrîtului, avocatul Nichitoi Ana,

a examinat în şedinţa de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Sănătății împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor pentru instruire şi,

a constatat :

I. Argumentele participanților la proces

1. La data de 01 februarie 2021, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a R.M. a înaintat acțiune împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor pentru instruire în mărime de 247 990,00 lei.
2. În motivarea acțiunii a indicat că la data de 15 decembrie 2014, între fostul Minister al Sănătății (actualmente Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale - în continuare Ministerul) și ***** a fost încheiat contractul nr.585/14 privind instruirea în rezidențiat și plasarea în câmpul muncii a medicilor și farmaciștilor, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1396 din 24 noiembrie 2003 cu privire la instruirea medicilor și farmaciștilor rezidenți și plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști.
3. Menționează că obiectul principal a contractului este instruirea din contul bugetului de stat și plasarea (angajarea) în câmpul muncii a acestuia după absolvirea studiilor postuniversitare prin rezidențiat - care constituie obligațiunea principală și una determinată și realizabilă.
4. Precizează că potrivit prevederilor Contractului nr. 585/14 din 15 decembrie 2014, statul Republica Moldova prin intermediul Ministerului și-a asumat obligația de a asigura instruirea pîrîtului în studii, și asigurarea cu bursă pe perioada de studii postuniversitare în rezidențiat cu finanțare de la bugetul de stat, conform pct.4.1.

5. Ministerul și-a executat obligațiile sale față de pârât, transferând din contul bugetului de stat alocații pentru instruirea postuniversitară a pârâtului mijloace bănești, fapt ce se confirmă prin informația primită de la USMF ” N. Testemitanu”, anexată la materialele cauzei.
6. Învederează faptul că pârâtul, la rândul său, și-a asumat obligația de a parcurge integral programul de instruire, iar după finalizare de a activa un termen de 3 (trei) ani după finalizarea studiilor de rezidențiat, potrivit îndreptării eliberate de către Minister, conform pct.4,2 lit.(a).
7. Menționează că la data de 04 iulie 2017, pârâtului ia fost adus la cunoștință sub semnătură consecințele neexecutării prevederile contractului nr.334/14. La 18.07.2017, i-a fost eliberat certificatul de repartizare nr.07-MPS/17, pentru a activa în calitate de medic psihiatru în IMSP Centrul de Medicină Legală, până la momentul depunerii acțiunii, ministerul nu are informația despre executarea contractul de către pârât.
8. Invocă că potrivit lit.(b) din pct.4.2 din contractul nr. 585/14**,** în cazul în care tânărul specialist va fi exmatriculat pe parcursul studiilor sau nu va respecta stipulările contractului semnat, acesta este obligat să restituie integral cheltuielile pentru instruirea universitară din contul bugetului de stat și post universitară în volumul calculat.
9. Reclamantul precizează că din cauza că pârâtul nu a respectat condițiile contractului nr.585/14, și ca urmare dumnealui trebuie să restituie toate cheltuielile pentru instruirea universitară și post universitară, în sumă totală de 247 990,00 lei.
10. În drept reclamantul își întemeiază cererea de chemare în judecată în baza prevederilor contractului nr. 585/14 din 15.12.2014, pct. 22, 23 din HG nr. 983/2012, pct. 4 din HG nr. 1396/2003, pct. 54 din HG nr. 884/15 și art. 139, 166, 167 CPC.
11. Prin încheierea protocolară indicată în procesul – verbal al ședinței de judecată din 08 decembrie 2021, instanța a admis cererea privind înlocuirea reclamantului cu succesorul în drepturi și a înlocuit reclamantul Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al R.M. cu succesorul acestuia Ministerul Sănătății al R.M.
12. Prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru la data de 24 mai 2021, în temeiul art. 186 CPC a fost depusă referința reprezentantului pârâtului, *****, avocatul Nichitoi Ana, potrivit căreia pârâtul solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.
13. În motivarea poziției sale pârâtul menționează că cererea nu se încadrează în normele legii materiale, ori în acțiunea depusă de reclamant nu se face trimitere la nici un articol din legea materială, indicând doar la finele acțiunii că cererea se întemeiază pe prevederile Codului civil, fără a se indica norma, articolul la cere se face referire și care constituie temei legal de admitere a acțiunii.
14. Indică faptul că în textul acțiunii depuse, reclamanta menționează că acestui raport juridic nu sunt aplicabile reglementările Codului civil, fiind neclară și contradictorie invocarea codului civil la finele acțiunii. Totodată din materialele cauze nu este anexat

nici un ordin, decizie emisă de persoana responsabilă privind încasarea sumei cu titlu de instruire, or acest act este esențial în contextul în care în contract suma nu este inclusă, nefiind determinată la acel moment.

15. Pârâtul precizează că reclamantul indică în mod greșit în acțiune ca fiind aplicabile H.G. nr. 983 din 2012 și H.G. nr. 585/14 din 15.12.2014 sau H.G. nr. 884/15 dat fiind faptul că la momentul semnării contractului era în vigoare fiind aplicabilă litigiului doar H.G. nr. 1396 din 2003, or potrivit art. 6 alin. (1) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituie anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.
16. În ședință de judecată reprezentantul reclamantului, Noroc Diana a susținut cererea de chemare în judecată înaintată solicitând admiterea integrală a acesteia.
17. Reprezentantul pârâtului, avocatul Nichitoi Ana în ședință de judecată nu a recunoscut acțiunea solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

II. Aprecierea instanței de judecată.

18. Ascultând explicațiile părților, studiind materialele cauzei, analizând temeiurile invocate, bazându-se pe cercetarea completă şi nepărtinitoare a tuturor probelor propuse spre administrare în cadrul cercetării judiciare, instanța de judecată relevă următoarele:
19. În conformitate cu art. 118 alin.(1), (3) din Codul de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
20. Conform art. 121 din Codul de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.
21. Potrivit art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

22. În conformitate cu art. 239 Cod de Procedură Civilă al RM hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.
23. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
24. În conformitate cu art. 240 alin.(1),(3) Cod de Procedură Civilă al RM, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.
25. În ședința de judecată s-a constatat că, la data de 15 decembrie 2014, între Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și ***** a fost încheiat contractul nr. 585/14, privind instruirea în rezidențiat și plasarea în cîmpul muncii a medicilor și farmaciștilor, în conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 1396 din 24 noiembrie 2003 cu privire la instruirea medicilor și farmaciștilor rezidenți și plasarea în câmpul muncii a tinerilor specialiști.
26. Potrivit pct. 2.1 din Contractul menționat, ”contractul are ca obiect instruirea din contul bugetului de stat a medicului (farmacistului) rezident *****, Psihiatrie (Chișinău) și plasarea în cîmpul muncii a acestuia după absolvirea studiilor postuniversitare prin rezidențiat.”(f.d.5)
27. Potrivit prevederilor Contractului prenotat, statul Republica Moldova prin intermediul Ministerului și-a asumat obligația de a asigura instruirea pîrîtului ***** în studii și asigurarea cu bursă pe perioada de studii postuniversitare în rezidențiat cu finanțare de la bugetul de stat, conform pct. 4.1.
28. Potrivit Diplomei de licență Seria AL nr. 007986, în baza Hotărârii Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență din 21 iunie 2017, titularul Diplomei de studii superioare universitare seria ASM, nr. 000004910, ***** înmatriculat anul 2014, a absolvit în anul 2017 cursul de 3 ani de studii postuniversitare prin rezidențiat în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, și a obținut specializarea ”Psihiatrie”. (f.d. 10)
29. Potrivit pct. 4.2 din Contractul nr. 585/14 din 15.12.2014, ”În perioada de acțiune a contractului medicul (farmacistul) rezident *****, Psihiatrie (Chișinău) se obligă: a) după absolvirea rezidențiatului să activeze cel puțin trei ani conform repartizării Ministerului Sănătății.” (f.d.5)
30. Din materialele cauzei se constată că, pîrîtul *****, prin Cotorul Certificatului nr. 07-MPS/17 din 18.07.2017, absolvent al U.S.M.F. ”Nicolae Testimițanu”, rezidențiat,

Psihiatrie 2017, s-a îndreptat la dispoziția I.M.S.P. ”Centrul de Medicină Legală”, în funcția de medic psihiatru.

31. Potrivit avizului nr. 01-4/22-717 din 04.07.2017, *****, a fost atenționat asupra faptului respectării obligațiilor asumate prin contractul privind instruirea în rezidențiat și plasarea în câmpul muncii a medicilor și farmaciștilor, și anume a obligației de a activa cel puțin trei ani, conform repartizării.
32. Conform pct. 4.2 lit. b) din Contractul nr. 191/15 din 24.12.2015, ”în cazul în care tânărul specialist va fi exmatriculat pe parcursul studiilor sau după absolvire, nu va respecta stipulările contractului semnat, acesta este obligat să restituie integral cheltuielile pentru instruirea universitară din contul bugetului de stat și postuniversitară în volumul calculat de Ministerul Sănătății.”
33. În ședința de judecată s-a stabilit că, suma alocațiilor din contul bugetului de stat pentru instruirea studiilor de rezidențiat sunt direcționate lunar către Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”- ca prestator de servicii educaționale, de Ministerul Sănătății (fondator), care sunt aprobate anual prin Legea Bugetului de stat.
34. Potrivit informației anexate la dosar, pentru instruirea pârâtului ***** suma alocațiilor din bugetul de stat a constituit 247 990,00 lei. (f.d.17 - verso)
35. Conform art. 9 alin. (1), alin. (2) lit. a) lit. b) și lit. f) Cod civil, (în redacția veche-art.8) -(1) Drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. (2) Drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.
36. Potrivit pct.4 al Hotărîrii Guvernului RM nr. 1396 din 24.11.2003 cu privire la instruirea medicilor și farmaciștilor rezidenți și plasarea în cîmpul muncii a tinerilor specialiști, în cazul nerespectării de către tinerii specialiști a contractului semnat cu Ministerul Sănătății al R.M., ei sînt obligați să restituie cheltuielile pentru instruirea universitară, din contul bugetului de stat, și postunviersitară în volumul calculat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.
37. Avînd în vedere cele menționate, reieșind din faptul că pîrîtul nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate, și a produs un prejudiciu bugetului de stat în cuantum de 247 990,00 lei, instanța de judecată conchide că, pretenția reclamantului este întemeiată și urmează a fi încasată de la pîrît în beneficiul reclamantului suma de 247 990,00 lei.
38. Cu referire la încasarea taxei de stat, instanța reține că potrivit art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.
39. Potrivit art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată.

40. Instanța de judecată constată că, la depunerea cererii de chemare în judecată reclamantul a fost scutit de la plata taxei de stat, în temeiul art. 85 alin. (1) lit. i) CPC.
41. Conform art. 98 alin. (1) CPC, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporțional părții admise din acțiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
42. De asemenea, conform art.3 alin.(1) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, se impun cu taxă de stat în mărime de 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.
43. Prin urmare, instanța de judecată va încasa de la ***** în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7 439,70 lei, care constituie 3 % din suma încasată.
44. Totodată instanța reține următoarele că în corespundere cu prevederile art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.
45. Reieșind din probele administrate, bazate pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar și apreciate, în baza art.130 Cod de Procedură Civilă al RM, din punct de vedere al pertinenței, admisibilității, veridicității, iar în ansamblu sub toate aspectele în coroborarea lor, instanța ajunge la concluzia admiterii integrale a cererii de chemare în judecată depuse de Ministerul Sănătății împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor pentru instruire.
46. În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC al RM, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Sănătății împotriva lui ***** cu privire la încasarea cheltuielilor pentru instruire.

Se încasează de la *****, IDNP ***** în beneficiul Ministerul Sănătății cheltuielile pentru instruire în mărime de **247 990,00 lei** (două sute patruzeci și șapte mii nouă sute nouăzeci lei).

Se încasează de la *****, IDNP ***** în beneficiul statului taxa de stat în mărime de **7 439,70 lei** (șapte mii patru sute treizeci și nouă lei și 70 bani).

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel în Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei

judecătorul **Brăgaru Alina**